

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σχέδιο νόμου
«Διατήρηση της βιοποικιλότητας»

Έκθεση διαβούλευσης

Διαδικασία διαβούλευσης

Το παρόν σχέδιο νόμου τέθηκε για μία εβδομάδα (5-12 Ιουλίου 2010) σε δημόσια διαβούλευση στην ιστοσελίδα www.opengov.gr και δέχθηκε 305 σχόλια. Κατατέθηκαν απόψεις:

- υπηρεσιών και φορέων του δημόσιου τομέα,
- επαγγελματικών και κλαδικών ενώσεων,
- ερευνητικών φορέων,
- περιβαλλοντικών οργανώσεων,
- κυνηγετικών συλλόγων,
- επιχειρήσεων,
- πολιτών και ανεξάρτητων επιστημόνων.

Επιπλέον, το ΥΠΕΚΑ ζήτησε και έλαβε και τις απόψεις των άλλων υπουργείων, όπως των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, Πολιτισμού και Τουρισμού, κ.ά.

Στην πλειοψηφία τους τα σχόλια ήταν θετικά και οι σχολιαστές ως επί το πλείστον πρότειναν παρεμβάσεις στο νομοσχέδιο που κατά τη γνώμη τους συνεισέφεραν στους στόχους και βελτίωναν την αποτελεσματικότητά του. Όλα τα σχόλια εξετάστηκαν και ελήφθησαν υπόψη κατά την περαιτέρω επεξεργασία του νομοσχεδίου.

Σχόλια

Ο μεγαλύτερος όγκος των σχολίων αφορούσαν:

- Ζητήματα ορολογίας και στόχων. Οι παρεμβάσεις ήταν κυρίως από ανεξάρτητους επιστήμονες και επιστημονικούς φορείς που παρέθεταν τα σχόλιά τους για την επιστημονική τεκμηρίωση και ακρίβεια της στοχοθεσίας και της ορολογίας που χρησιμοποιήθηκε. *Δεδομένου ότι ο τομέας τους περιβάλλοντος έχει αναπτυχθεί αλματωδώς σε επιστημονικό επίπεδο τα τελευταία 20 χρόνια, συνεχώς προστίθενται νέα στοιχεία στη γνώση μας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στη σύγχρονη νομοθεσία.*
- Την κατηγοριοποίηση του νέου συστήματος προστατευόμενων περιοχών. Τα σχόλια παρατέθηκαν κυρίως από υπηρεσίες, επιστήμονες αλλά και χρήστες προστατευόμενων περιοχών που είχαν εμπειρία από τα καλά αλλά και τις αδυναμίες της προηγούμενης δασικής κα

περιβαλλοντικής νομοθεσίας σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές. Χαρακτηριστικά σχόλια ήταν η πρόσθεση των γεωτόπων στα προστατευτέα αντικείμενα και η απουσία της κατηγορίας «περιοχές οικοανάπτυξης» του ν. 1650/1986, που περιελάμβανε και οικιστικές περιοχές στο νομοσχέδιο υπό διαβούλευση.

- Το περιεχόμενο της κατηγορίας «καταφύγια άγριας ζωής», κυρίως από δασικές υπηρεσίες και κυνηγούς, δεδομένου ότι αυτή η προστατευόμενη περιοχή προέρχεται από τη δασική νομοθεσία και αποτελεί εξέλιξη των «καταφυγίων θηραμάτων».
- Την ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης του ρόλου των βοτανικών κήπων και τραπεζών γενετικού υλικού, κυρίως από επιστήμονες γνώστες της σημασίας τους για τη γενετική βιοποικιλότητα
- Την απουσία μέτρων προστασίας του φυσικού χώρου, σχόλιο από πολλούς ενδιαφερόμενους, που πρότειναν και τους τρόπους προστασίας και διαχείρισης του φυσικού χώρου.
- Την απουσία ρυθμίσεων για την προστασία από την απελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, κυρίως από πολίτες και Μη Κυβερνητικές οργανώσεις, δεδομένης και της σχετικής συνεχιζόμενης συζήτησης στην ΕΕ.
- Το ρόλο της θήρας στη διατήρηση της βιοποικιλότητας με θετικές και αρνητικές απόψεις κυρίως από κυνηγούς και κυνηγετικές οργανώσεις, περιβαλλοντικές οργανώσεις και πολίτες.
- Τις ρυθμίσεις για την αλιεία σε περιοχές με λιβάδια ποσειδωνίας και κοραλλιογενείς υφάλους, κυρίως από αλιείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις και αρμόδιες υπηρεσίες
- Τους όρους δόμησης μέσα στις περιοχές του δικτύου Natura 2000. Τα σχόλια ήταν από πολίτες, χρήστες των περιοχών αυτών και ήταν αντικρουόμενα για ηπιότερους ή αυστηρότερους όρους από αυτούς που προτείνει το νομοσχέδιο.
- Την εγκατάσταση έργων ΑΠΕ εντός προστατευόμενων περιοχών. Τα σχόλια προέρχονταν από το σχετικό επιχειρηματικό κλάδο, περιβαλλοντικές οργανώσεις και πολίτες και σχετίζονταν κυρίως με τη συμβατότητα των έργων ΑΠΕ με την προστασία της βιοποικιλότητας.
- Τους πιθανούς περιορισμούς στην άσκηση της μεταλλευτικής δραστηριότητας. Τα σχόλια προέρχονταν κυρίως από τον σχετικό επιχειρηματικό κλάδο, πολίτες και περιφερειακές περιβαλλοντικές οργανώσεις και σχετίζονταν με τους όρους άσκησης αυτής της δραστηριότητας στις προστατευόμενες περιοχές.

Σε πολλές περιπτώσεις καθώς τα σχόλια δημοσιεύονταν καθημερινά στην ιστοσελίδα www.opengov.gr οι σχολιαστές έκαναν διάλογο μεταξύ τους με αφορμή το νομοσχέδιο.

Οι αλλαγές που έγιναν, συνεισέφεραν στη βελτίωση του νομοσχεδίου, ώστε κατ' αρχήν να υπηρετεί τον προστατευτικό σκοπό του αλλά και να μην εμποδίζει, αντίθετα να ενισχύει την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, εφόσον αυτή τηρεί την αρχή της αειφορίας των φυσικών πόρων.

Ενσωμάτωση σχολίων στο νομοσχέδιο:

Κατόπιν της ενσωμάτωσης των σχολίων της διαβούλευσης έγιναν οι ακόλουθες **κύριες αλλαγές** στο νομοσχέδιο:

- **Η ορολογία (άρθρο2)** βελτιώθηκε ώστε να έχει την αποδοχή της πλειοψηφίας των ειδικών επιστημόνων, να είναι συμβατή με τη διεθνή ορολογία και να είναι κατανοητή από τους πολίτες.
- **Στα άρθρα 3-8 περί προστατευόμενων περιοχών**, στα περιφερειακά πάρκα συμπεριλήφθηκαν οι περιοχές οικοανάπτυξης, δηλαδή ζώνες με οικιστικές και άλλες ήπιες δραστηριότητες. Ειδικά για το χαρακτηρισμό αγροτικών περιοχών υψηλής βιολογικής σημασίας ως περιφερειακά πάρκα το Προεδρικό Διάταγμα χαρακτηρισμού τους εκδίδεται μετά από κοινή πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
  - Στα προστατευόμενα τοπία συμπεριλήφθηκαν και οι γεώτοποι, ως γεωπάρκα, δεδομένης της πλούσιας γεωλογικής ποικιλότητας της χώρας μας.
  - Κατά τη θέσπιση προστατευόμενων περιοχών, στα μέρη, όπου λειτουργεί αεροδρόμιο απαιτείται, για λόγους δημόσιας ασφάλειας, η σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.
  - Τα όρια των ειδικών ζωνών διατήρησης και των ζωνών ειδικής προστασίας θα ψηφιοποιηθούν, θα εγκριθούν με προεδρικό διάταγμα και θα είναι διαθέσιμα στους πολίτες μέσω της ιστοσελίδας του ΥΠΕΚΑ.
- **Στο άρθρο 9 περί προστασίας και διαχείρισης των περιοχών Natura,**
  - έχει προστεθεί και η προστατευτική διάταξη περί απαγόρευσης συρόμενων και άλλων ζημιογόνων αλιευτικών εργαλείων σε ασβεστοφυκικούς βυθούς (τραγάνες), που αποτελούν πλούσια πεδία αναπαραγωγής ψαριών.
  - Αφαιρέθηκε η διάταξη περί μη δημιουργίας Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ), καθώς κρίθηκε πως το πρόβλημα δεν είναι ο ίδιος ο θεσμός των ΠΟΤΑ, αλλά η εφαρμογή του.
- **Στο άρθρο 10 περί σημαντικών ειδών χλωρίδας και πανίδας** έχουν συμπεριληφθεί και οι εγχώριες φυλές ζώων και οι τοπικές ποικιλίες φυτών. Στα μέτρα προστασίας συμπεριλαμβάνεται η διατήρηση τράπεζας σπόρων και βοτανικών κήπων.

- **Στο άρθρο 11 περί προστασίας της ενδημικής βιοποικιλότητας** έχουν συμπεριληφθεί και οι γενετικοί πόροι για τη διατροφή και τη γεωργία.
- **Στο άρθρο 13 για την προστασία του φυσικού χώρου** (βλ. και άρθρο 20, εξουσιοδοτικές διατάξεις)
  - Με προεδρικό διάταγμα θα θεσμοθετηθούν η οριοθέτηση και οι κανονισμοί προστασίας των μικρών υγροτόπων.
  - Με προεδρικά διατάγματα θα οριοθετηθεί η κρίσιμη παράκτια ζώνη της χώρας, (αιγιαλός, παραλία, ζώνη εναπόθεσης υλικών) τουλάχιστον ως το σημείο που είναι εμφανής η επίδραση της θάλασσας.
  - Στις οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, δεν επιτρέπεται η διέλευση μηχανοκίνητων οχημάτων εκτός οδικού δικτύου, εκτός από περιπτώσεις αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, αναγκών γεωργίας και κτηνοτροφίας ή οχημάτων χιονιού σε πίστες χιονοδρομικών κέντρων.
  - Δεν επιτρέπεται η αυτόβουλη διάνοιξη δρόμων σε δασικά, χορτολιβαδικά και παράκτια οικοσυστήματα.
- Δεδομένου ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας είναι ασύμβατη με την επιμόλυνση των φυσικών ειδών από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, προστέθηκε ένα ακόμα άρθρο στο νομοσχέδιο, **το άρθρο 14 περί περιβαλλοντικής βιοασφάλειας**, που εμπίπτει κατά κύριο λόγο στην ευθύνη του ΥΠΑΑΤ, το οποίο εκδίδει και τις σχετικές προστατευτικές αποφάσεις και καθορίζει και τις κυρώσεις για τους παραβάτες.
- **Στο άρθρο 20 στο εδάφιο των άμεσων μέτρων που λαμβάνονται σε περιπτώσεις υποβάθμισης της βιοποικιλότητας**, εκτός από τις φυσικές παραμέτρους θα λαμβάνονται υπόψη και οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.
- **Με το άρθρο 21, οι μεταβατικές διατάξεις** που ορίζονται για το χαρακτηρισμό των περιοχών προστασίας και τους περιορισμούς στη δόμηση, θα εξασφαλίσουν την ομαλή μετάβαση στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

Τέλος, έχει προσεχτεί ιδιαίτερα η συναρμοδιότητα του ΥΠΕΚΑ με τα άλλα υπουργεία και κυρίως με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και το Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, όπου υπάρχει συναρμοδιότητα στα θέματα αγροτικής και θαλάσσιας βιοποικιλότητας αντίστοιχα και οι σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από κοινού.